

Potężny oręż ideowy marksizmu-leninizmu

w 25 rocznicę ukazania się dzieła Stalina pt. „O podstawach leninizmu”

Przed 25 laty w początkach kwietnia 1924 roku, dwa miesiące z górą po śmierci największego wodza mas pracujących Lenina, jego najbliższy uczeń i współpracownik Józef Stalin wygłosił na Uniwersytecie Swierdłowskim w Moskwie, cykl wykładów, które zostały się na genialne dzieło p. t.: „O podstawach leninizmu”.

Po raz pierwszy dzieło to zostało ogłoszone w kwietniu - (maju) 1924 roku na łamach gazety „Prawda”. Od tego czasu w ciągu 25 lat ukazywało się ono niejednokrotnie w różnych wydaniach — w 47 językach narodów ZSRR i w najważniejszych językach obcych, osiągając ogólny nakład ponad 2,5 miliona egzemplarzy. Ponadto weszło ono, jako część składowa, do książki Stalina p. t.: „Zagadnienia leninizmu”. Książka ta ukazała się w 50 językach i osiągnęła ogólny nakład przeszło 16 milionów egzemplarzy.

Dzieło Stalina p. t.: „O podstawach leninizmu” należy do najbardziej rozpraszających prac z dziedziny marksizmu - leninizmu. Klasyczne dzieło p. t.: „O podstawach leninizmu” odegrało nadzwyczaj ważną rolę w dziele ideowego rozgromienia trockizmu, w dziele uzasadnienia i rozwoju leninizmu.

W tej głębokiej pracy naukowej, Stalin z najwyższą precyzją wyłożył po mistrzowsku i uzasadnił teoretycznie leninizm jako najbardziej przodującą naukę współczesności. Stalin pokazał, co nowego i szczególnego wnoszą Lenin i rozwój teorii marksistowskiej.

Przeprowadzona przez Stalina analiza wielkiej ideowej spuścizny Lenina z punktu widzenia nowej epoki historycznej była kolosalnym krokiem naprzód w rozwoju nauki marksizmu - leninizmu. Dlatego też dzieło Stalina p. t.: „O podstawach leninizmu” wywarło i wywiera potężny wpływ na rozwój całej nauki społecznej, uzbraja i uzbraja komunistów wszystkich krajów w ostry oręż teorii marksistowsko - leninowskiej.

Wrogowie bolszewizmu usiłowali wszelkimi sposobami obniżyć i pomniejszyć znaczenie leninizmu, przedstawiając go jako zjawisko tylko rosyjskie. W pracy „O podstawach leninizmu” Stalin całkowicie zdemaskował te próby.

Badając źródła historyczne leninizmu, Stalin niebiedzie dowiódł, że leninizm jest zjawiskiem międzynarodowym, że nie jest on jedynie zjawiskiem rosyjskim. Stalin wykazał, że leninizm wyrósł i uformował się w warunkach imperializmu. Kiedy to sprzeczności kapitalizmu osłabły, najwyższy punkt, kiedy rewolucja socjalistyczna stała się sprawą bezpośredniej praktyki.

Obnażając główne sprzeczności imperializmu, Stalin wykazał, że punktem węzłowym tych sprzeczności była Rosja. Dlatego właśnie ośrodek ruchu rewolucyjnego przesunął się w epokę imperializmu do Rosji, a proletariatus rosyjski stał się awangardą międzynarodowego proletariatus rewo-

lucyjnego. Tym właśnie tłumaczy się historyczny fakt o ogromnej doniosłości, że Rosja stała się ojczyzną leninizmu.

Demaskując próby traktowania leninizmu jako zjawiska narodowego, Stalin podał swą znaną powszechnie i klasyczną definicję leninizmu, jako marksizmu epoki imperializmu i rewolucji proletariackiej, jako teorii i taktyki rewolucji proletariackiej w ogóle, jako teorii i taktyki dyktatury proletariatus w szczególności.

Cały przebieg wypadków historycznych potwierdza w pełni tę klasyczną definicję: leninizm stał się światopoglądem i wielką nauką rewolucyjną klasy robotniczej całego świata.

Nauka ta przepojona jest bojowym duchem rewolucyjnym, stosuje ona krytyczną i rewolucyjną metodę Marksa — dialektykę materialistyczną, rozwiniętą przez Lenina w walce przeciwko rewizjonizmowi, reformizmowi, filistrom i politykierom II Międzynarodówki i innym wrogom marksizmu.

W dziele pt. „O podstawach leninizmu” Stalin podniósł na ogromne wyżyny znaczenie przodującej i rewolucyjnej teorii ruchu robotniczego, znaczenie jej nierozdzielnych więzów z praktyką rewolucyjną. Poddając druzgocącej krytyce „teorie” żywiłowości, Stalin wykazał ogromną, mobilizującą, organizującą i przekształcającą siłę teorii marksistowsko - leninowskiej. Jeżeli teoria rewolucyjna — uczył Stalin — rozwija się w nierozdzielnym związku z praktyką, wówczas nadaje ona ruchowi pewność, siłę orientacji, pomaga w praktyce zrozumieć przebieg procesu historycznego.

Na podstawie rewolucyjnej teorii, Lenin doszedł do wniosku, że imperializm stanowi przeddzień rewolucji socjalistycznej. Na podstawie tej teorii Lenin i Stalin stworzyli naukę o przerywaniu łańcucha imperializmu w jego najbliższym ogniwie i o możliwości zwycięstwa socjalizmu w jednym kraju. Na tej podstawie partia bolszewicka nakreśliła drogę budownictwa socjalistycznego, doprowadziła do zwycięstwa socjalizmu i nakreśliła drogi budowania komunizmu w ZSRR.

Kierując się teorią marksistowsko - leninowską, komunisty innych krajów prowadzą za sobą wielomilionowe masy pracujące.

Uogólniając założenia leninizmu, Stalin wykazał, że podstawowym zagadnieniem leninizmu jest zagadnienie dyktatury proletariatus, warunków jej wywalenia i utrwalenia.

Stalin wykazał olbrzymią rolę dyktatury proletariatus jako decydującego narzędzia klasy robotniczej w budowaniu socjalizmu. Osłabienie dyktatury proletariatus stanowiłoby groźbę dla najwyższych interesów mas pracujących. Jej wzmocnienie jest dowodem na tęgi socjalizm.

Kierując się nieustannie nauką Lenina-Stalina o dyktaturę proletariatus jako głównym i pierwszym leninizmu, partia bolszewicka wzmocniła dyktaturę proletariatus ZSRR i zapewniała

tym samym wielkie zwycięstwa socjalizmu. Potężne doświadczenie dyktatury proletariatus w ZSRR jest pochodnią, niezawodnie oświecającą drogę komunistom krajów demokracji ludowej w budowaniu socjalizmu w ich krajach.

W książce „O podstawach leninizmu” Stalin wykazał, że głównym zagadnieniem leninizmu jest sprawa dyktatury proletariatus, równocześnie zaś odrzucił olbrzymie znaczenie kwestii chłopskiej w dziele zwycięstwa socjalizmu.

Jest to bowiem kwestia sojusznika proletariatus w jego walce o obalenie kapitalizmu i zbudowanie socjalizmu. Stalin wykazał, że dla pracującego chłopstwa nie ma i nie może być innego wyjścia z nędzy, jak kroczenie wraz z proletariatem na drodze do socjalizmu. Lenin i Stalin uczą, że sojusz klasy robotniczej z chłopstwem przy kierownictwie roli klasy robotniczej jest najwyższą zasadą dyktatury proletariatus.

Sojusz ten jest warunkiem zwycięstwa socjalizmu.

Ogromne znaczenie ma uogólnienie przez Stalina nauki leninizmu o kwestii narodowej. W książce pt. „O podstawach leninizmu” Stalin wykazał, że kwestia narodowa jest częścią składową ogólnego zagadnienia rewolucji socjalistycznej i dyktatury proletariatus. Kwestia narodowa — uczy Stalin — jest sprawą rezerwy rewolucji proletariackiej. Stalin zdemaskował

całą obłudę przywódców II Międzynarodówki, którzy zastępują sprawę rzeczywistej wolności i równouprawnienia narodów i prawo narodu do samodzielnego istnienia państwowego, zadaniem tzw. autonomii kulturalnej w ramach państwa burżuazyjnego. Przywódcy ci, podobnie jak współcześni prawicowi socjaliści, zamazywali pustą gadaniną bezsporny fakt, że rozwiązanie kwestii narodowej nie jest możliwe bez zniszczenia imperializmu, bez przebudowy społeczeństwa na zasadach socjalistycznych. Polityka współczesnych prawicowych socjalistów w osobie Attlee i Bevena, Bluma i Mocha, Spaaka i Dreisa i innych pacholów imperializmu wobec narodów Indii, Burmy, Indonezji, Indochin, Kongo itd., dostatecznie wymownie charakteryzuje tych przywódców jako zaciętych wrogów mas pracujących.

Kierując się leninowsko-stalinowską nauką w sprawie narodowej, Związek Radziecki dał wspaniały wzór rozwiązania tej kwestii. Partia Lenina-Stalina wykuła niezłomną przyjaźń narodów ZSRR, opartą na rzeczywistej równości i braterskiej współpracy narodów. To wielkie doświadczenie ZSRR jest wzorem dla wszystkich partii komunistycznych Zachodu i Wschodu.

Klasycznym uogólnieniem i rozwinięciem idei leninowskich jest przeprowadzona przez Stalina

analiza zagadnień strategii i taktyki bolszewizmu.

Jak dowiódł Stalin, leninizm stworzył jednolitą i harmonijną naukę o strategii i taktyce walki klasowej proletariatus, naukę o zwyciężaniu wroga.

W konkretnych przykładach historycznych Stalin wykazał, jak partia bolszewicka umiejętnie wykorzystywała tę naukę. Nauka ta została znakomicie wzbogacona przez doświadczenie walki partii Lenina-Stalina o socjalizm. Jest ona podstawą teoretyczną, i wzorem praktycznym dla komunistów wszystkich krajów.

Ogromne znaczenie ma uogólnienie i dalsze rozwinięcie przez Stalina idei leninowskich o partii komunistycznej. Stalin wykazał, że partia komunistyczna jest czołowym zorganizowanym oddziałem klasy robotniczej, że jest ona najwyższą formą organizacji klasowej proletariatus dlatego jest w rękach proletariatus narzędziem wywalenia dyktatury, jej utrwalenia i rozszerzenia. Jako partia nowego typu, kierująca się ideami marksizmu-leninizmu partia komunistyczna stanowi wielką zorganizowaną siłę: partia — to jedność woli nie dająca się podzielić z istnieniem frakcji. Tylko taka partia może kierować klasą robotniczą w jej historycznej, prowadzonej na skalę światową, walce o zniszczenie kapitalizmu, o zbudowanie komunizmu. Tylko opanowując teorię

marksistowsko-leninowską, wzbo-gacając się praktyką rewolucyjną, ucząc się leninowsko-stalinowskiego stylu pracy, działacz partyjny może skutecznie poprowadzić za sobą masy.

Partia komunistyczna nie znosi w swych szeregach oportunistów, oczyszcza się ona od wszelkich żywiołów oportunistycznych i w ten sposób wzmacnia się. Doświadczenie partii robotniczych krajów demokracji ludowej w dziele wzmocnienia swych szeregów, demaskowania żywiołów oportunistycznych z nową siłą potwierdza całą doniosłość leninowskiej nauki o partii.

Genialne dzieło Stalina „O podstawach leninizmu” jest bezcennym wkładem do skarbnicy marksizmu-leninizmu, jest potężną bronią ideologiczną w rękach partii komunistycznej wszystkich krajów. Wielkie idee, którymi przepojone jest dzieło Stalina, budzą nienawiść do nienawolnego kapitalizmu i do zdrajców klasy robotniczej, wyrabiają nieprzejednaną postawę wobec wszelkiego oportunistyzmu. Idee te pobudzają masy pracujące do walki przeciwko imperializmowi, umacniają w nich niezachwianą wiarę w zwycięstwo. Wcielone w wielkie osiągnięcia narodu radzieckiego, który zbudował socjalizm i buduje teraz komunizm, idee te są standardem mas pracujących całego świata.

I jesteśmy zdecydowani wygrać bitwę o Pokój

Manifest Światowego Kongresu obrońców Pokoju do wszystkich narodów świata

PARYŻ (PAP). We wtorek późnym wieczorem ogłoszono oficjalny tekst manifestu, uchwalonego jednomyślnie przez uczestników Światowego Kongresu Obrońców Pokoju. Oto jego brzmienie:

My, delegaci, reprezentujący ludność 70 krajów świata, my, kobiety i mężczyźni wszystkich cywilizacji, wszystkich wierzeń, wszystkich światopoglądów, wszystkich kolorów, uświadomiliśmy sobie straszliwe niebezpieczeństwo, które grozi jeszcze światu: niebezpieczeństwo wojny.

Po tragedii, jaką przeżył świat, wciąga się ludność do niebezpiecznego wyścigu zbrojeń.

Naukę, która winna służyć szczęściu ludzkości, odwraca się od jej przeznaczenia i zmusza ją do służenia celom wojny.

W różnych punktach świata płoną jeszcze ogniska wojny, które rozpalili i podsyca interwencja obcych państw i bezpośrednia akcja ich sił zbrojnych.

Zgromadzeni na tym wielkim Światowym Kongresie Obrońców Pokoju oświadczamy z mocą, żeśmy zachowali niezłomność myśli i, że propaganda wojenna w niczym nie zmieniła naszego umysłu.

Wiemy, kto podeptał układy, zawarte między wielkimi mocarstwami, układy, które zapewniły możliwość współ-

istnienia różnych systemów społecznych.

Wiemy, kto rwie dziś na strzępy Kartę Narodów Zjednoczonych.

Wiemy, że ten, kto uważa za świętek papieru traktaty, których celem jest utrzymanie pokoju między ludami, że ten, kto odrzuca propozycje rokowań i rozbrojenia, że ten, kto zbroi się po zęby, sam się demaskuje jako napastnik. Bomby atomowe nie są orężem obrony.

Nie damy wciągnąć się do gry tych, którzy przeciwstawiają jedną grupę narodów drugiej.

Piętnujemy ponowne uzbrajanie Niemiec Zachodnich i Japonii, gdzie kaci świata cdojadują swą broń. Rozmyślnie i zorganizowane zrywanie związków gospodarczych między grupami krajów przybrało już charakter blokady wojennej.

Inicjatorzy zimnej wojny przeszli od zwykłego szantazu wojennego do jawnego przegowywania wojny.

Ala jest faktem, któremu dać publicznie wyraz Światowy Kongres Obrońców Pokoju że ludzkość przestała być bierna i, że zamierzają odegrać czynną i konstruktywną rolę.

Ludzie, reprezentowane na Światowym Kongresie Obrońców Pokoju oświadczają:

— wypowiadamy się za Kartą Narodów Zjednoczonych przeciwko soюзom wojsko-

wym, które pozbawiają tę Kartę wszelkiego znaczenia i prowadzą do wojny;

— wypowiadamy się przeciwko miążącemu brzemieniu wydatków wojskowych — źródła nędzy ludów;

— wypowiadamy się za zaskazaniem broni atomowej i innych środków masowego niszczenia istnień ludzkich;

— żądamy ograniczenia sił zbrojnych wielkich mocarstw i ustanowienia skutecznej kontroli międzynarodowej nad wykorzystaniem energii atomowej dla celów wyłącznie pokojowych i dla dobra ludzkości;

— walczymy o niepodległość narodową i współpracę pokojową między narodami, o prawo narodów do samookreślenia — zasadnicze warunki wolności i pokoju;

— występujemy przeciwko wszelkim poczynaniom, które zmierzają do ograniczenia, a później zniesienia swobod demokratycznych, aby utworzyć drogę wojny;

— tworzymy powszechny front w obronie prawa i rozumu, aby uczynić bezsilną propagandę, która osłabia opinię publiczną z wojną;

— wzywamy do piętnowania i bojkotowania organów prasowych, twórczości literackiej i kinematograficznej, osobistości i organizacji, które uprawiają propagandę nowej wojny.

My, którzyśmy scementowali jedność narodów kuli ziem-

skiej, z tym samym zapalem rzucimy nasze siły na szalę pokoju.

Powzlawszy decyzję zachowania czujności stworzmy Komitet Międzynarodowy, grupujący działaczy kultury i organizacji demokratycznych dla obrony pokoju świata; za wiesi on nad głowami tych, którzy chcą wojny, na każdym etapie ich spisku, stałą groźbę sił ludowych, które potrafią narzucić pokój.

Niechaj kobiety — matki — które przynoszą światu jego nadzieję, wiedzą, że uważamy za święty obowiązek obrony życia ich dzieci, obrony ich ognisk domowych.

Niechaj usłyszysz nas młodzież i zjednocz się — bez względu na przynależność polityczną lub wierzania, — by usunąć widmo zbiorowego mordy z światlanej drogi przyszłości.

Światowy Kongres Obrońców Pokoju proklamuje z mocą, że obrona pokoju jest od tej chwili sprawą ludową. W imieniu 600 milionów kobiet i mężczyzn tu reprezentowanych Światowy Kongres Obrońców Pokoju rzuca apel do domów światła: „Odważ i jeszcze raz odważ”.

Potrąfiliśmy się zebrać. Potrąfiliśmy się porozumieć. Jesteśmy gotowi i zdecydowani wygrać bitwę o Pokój, tzn. bitwę o życie.

(w)

—o—

W Azajew

126

Daleko od Moskwy

— Ledwo was znalazłam! Nie wiedziałam nawet, że u nas jest taki inżynier Topolow — powiedziała naiwnie, nie rozumiejąc, że rani starego w samo serce. — Tu zwykle siedział Kowszow, dobrze go znam. Jesteście jego zastępcą? To dobrze! Widzę, że stary podlega młodemu! Teraz już będę was znać. Chodźmy prędzej, organizator partyjny wzywa was na posiedzenie naczelników wszystkich oddziałów.

I uciekła. Kuźma Kuźmicz nie zdążył powiedzieć nawet słowa. Na progu zetknął się z Kobzowem, który był rozczochrany jak zwykle. Zaikind wzywał także i jego — widocznie im we dwójkę sądzono będzie zastępować Kowszowa.

Posiedzenie już się rozpoczęło. Zaikind uprzejmie przywitał się z Topolowem i Kobzowem i poprosił by usiedli.

— Zwołałem naczelników oddziałów razem z organizatorami partyjnymi i komсомоi, ażeby pomówić o dyscyplinie i o naszych nieporządkach. Proszę mówić dalej — kiwnął Greczkinowi, który stał w wyciekającej pozie obok stołu.

— Przeprowadzona przez nas kontrola, ujawniła, różne wady i braki, które istniały zatajone w naszych oddziałach. — Greczkin wymownym gestem wskazał, jak braki te wypłynęły na wierzch — i niestety, dziś nie jesteśmy w stanie ani jednego z oddziałów wysunąć za wzór innym. Wszędzie są ludzie nieporadni. Jeszcze jest sporo amatorów spóźniania się do pracy i wczesnego odchodzenia. Inni znów mazgają swoje tłumaczenia różnymi burzami śnieżnymi lub trudnymi warunkami.

— Greczkin machnął ręką w stronę zaspanych śniegiem okien. — Wielu z nich lekceważy sobie państwowy czas, niepotrzebnie obija się po korytarzach, rozmawiają w godzinach urzędowych, zbyt długo wystają przed mapami i rozprawiają o sytuacji na frontach. Zapominają, że frontowi pomaga się nie westchnieniami i domową strategią. Nieprzyjemnie wspominać o tym wszystkim, a jednocześnie trudno przemilczeć: w nie-

których naszych oddziałach nie istnieje uczciwe podejście do spraw pracy: nie wszyscy pracownicy naszego aparatu rozumieją, że jesteśmy tutaj na służbie pracy i że istniejemy tu dla niej, nie zaś odwrotnie.

Greczkin mówił z żarem i szorstko, energicznie gestykulując. Wszyscy słuchali go bardzo uważnie. Był, jak wynikało z jego własnych słów ekonomista-praktykiem, który został przez naturę obdarzony zdolnością pracy po dwadzieścia godzin na dobę, a który po zmianie zarządu zaczął odgrywać wybitną rolę w życiu budowy. Batmanow przemianował jego oddział na oddział planowo-kontrolny, tak że Greczkin stale składał sprawozdania na zebraniach dyktatorów wobec kierownika budowy. Pracę partyjną Greczkin prowadził z dużą aktywnością, w sposób bardzo wydajny dla kolektwu. Obecnie z jego przemówienia widać było, że do postawionych przez partorga zadań Greczkin odniósł się poważnie i wnikliwie, że sprawdzał pracę na oddziałach surowo i sumiennie.

(c. d. n.)

Roman Zambrowski

Sekretarz KC PZPR

AKTUALNE ZADANIA NA WSI

(Dokończenie ze str. 1-ej.)

Pamiętamy, jak gotowi byli kapitulować wobec faktu pełnego rozwoju elementów kapitalistycznych na wsi, jakie obawy żyłły wobec decyzji partii przejęcia do ofensywy przeciw bogaczom wiejskim we władzach terenowych i w organizacjach gospodarczych wsi, jak wreszcie przerażała ich sama myśl o postawieniu przed masami chłopskimi problemu zespołowej produkcji — spółdzielczości produkcyjnej.

Pamiętamy też, jak to swoje wahania i kapitulantwo o portuś usiłowało przesłonić troską o utrzymanie poziomu produkcji rolnej, obawami, że w rezultacie postawienia przed chłopami perspektywy przekształceń socjalistycznych na stąpi spadek produkcji rolniczej.

W rzeczywistości o źródła ich oportunistycznej postawy leżała niewiara w siły klasy robotniczej, niewiara w siłę

sojuszu robotniczo - chłopskiego i kapitulantwo wobec perspektywy zaostrej walki klasowej.

Partia odrzuciła fałszywe koncepcje oportunistów i śmiało rozwinęła przed masami robotniczymi i chłopskimi swój program rozwoju i przebudowy wsi.

Następnie tow. Zambrowski podał wyczerpującą analizę rozwoju walki klasowej w obronie matorolnych i średniorolnych chłopów w okresie ostatnich miesięcy i omawiał rozwój wyższych form gospodarczych na wsi, to znaczy, spółdzielczości, kontraktacji, PGR-ów, oraz organizację pierwszych spółdzielni wytwórczych. Podał analizę wzrostu produkcji rolniczej, zacięśnienie się sojuszu robotniczo - chłopskiego, zwłaszcza rozwój ruchu łączności, po czym przeszedł do omawiania bieżących zadań partii w pracy na wsi.

powiedzieć o wykorzystaniu traktorów. Ośrodki Maszynowe bowiem mają zbyt mały park traktorowy (typowa dla ośrodków maszynowych ilość traktorów — to jeden traktor, rzadziej — dwa i jeszcze rzadziej — trzy), by mogły być rentowne i by tanio obsługiwały chłopów matorolnych i średniorolnych.

W tych warunkach, gdy traktor pozabawiony jest odpowiedniej obsługi technicznej, podłączonych warsztatów mechanicznych itd. — korzystanie z traktorów staje się dla chłopów zbyt drogie, a niekiedy nawet traktor nie wytrzymuje konkurencji z koniem.

Powstanie Państwowych Ośrodków Maszynowych z 10-15 traktorami w każdym ośrodku, zmie-

niłoby całkowicie sytuację, znaliby bowiem poważnie koszty eksploatacji traktorów.

Powstanie Państwowych Ośrodków Maszynowych dla obsługi przede wszystkim indywidualnych gospodarstw matorolnych i średniorolnych chłopów odegrać może również doniosłą rolę w obsłudze traktorami organizujących się obecnie spółdzielni produkcyjnych.

Powstanie Państwowych Ośrodków Maszynowych o licznym parku traktorowym, ułatwi również zawiązywanie się w terenie najprostszymi formami spółdzielczości produkcyjnej — zrzeszeń uprawowych.

PO CZWARTE — chciałbym poruszyć kilka zagadnień z dziedziny spółdzielczości produkcyjnej.

Spółdzielczość produkcyjna

Myślę przede wszystkim, że przebieg dotychczasowych zebrań chłopskich w sprawie spółdzielczości produkcyjnej wskazuje, iż zaplanowana na rok bieżący liczba kilkuset wzorowych spółdzielni nie będzie trudna do osiągnięcia, jeśli chodzi o stronę ilościową. W tej sprawie decyduje jednak nie ilość, lecz jakość. Odpowiednią zaś jakość tych spółdzielni nie łatwo będzie osiągnąć: będzie to wymagało poważnych wysiłków ze strony partii, państwa i spółdzielczości.

Jest niewątpliwie zjawiskiem pozytywnym, że spółdzielnie produkcyjne powstają we wszystkich województwach, i to zarówno na ziemiach poobszarnych jak i we wsiach, które z reformy rolnej bezpośrednio nie korzystały. Jest również rzeczą pozytywną, że powstają jednocześnie spółdzielnie produkcyjne różnych typów.

Można już jednak stwierdzić słabą pracę na odcinku organizacji spółdzielni produkcyjnych najprostszego typu — zrzeszeń uprawowych. Jest to forma najdostępniejsza, najbliższa dla średniorolnego chłopca. Zdać się jednak, że ona jest najmniej dostępna dla naszego aktywnego partyjnego, który często hołduje za sadzie, że jak spaść z konia — to z dobrego, ale niekiedy nie rozumie, że nikt nie uczy się jazdy konnej na wierzchowcach najwyższej klasy. Trzeba, żeby nasi towarzysze zrozumieli, że dopiero szersze rezultaty z dziedziny organizacji spółdzielni pierwszego typu przekształcą ruch, który obecnie ma cechy ruchu awangardowego, w ruch masowy.

Stąd PIERWSZE ZADANIE — rozwijać wszystkie formy spółdzielczości produkcyjnej i wzmocnić wysiłki w kierunku organizacji zrzeszeń uprawowych.

I wreszcie OSTATNIE ZAGADNIENIE z tej dziedziny — stosunek spółdzielni produkcyjnych do bogaczy wiejskich.

Zagadnienie to było przedmiotem dyskusji na wszystkich nie małych zebraniach założycielskich, a wobec kilku konkretnych ofert przystąpienia do spółdzielni założonych przez bogaczy wiejskich i wobec możliwości podobnych ofert w najbliższej przyszłości — chłopci matorolni i średniorolni dokonujący wyborów komitetów założycielskich stanęli na stanowisku, iż bogacza wiejskiego do spółdzielni wpuszczać nie należy.

Ale oto w ostatnich czasach mamy szereg sygnałów, że bogacz wiejski zwraca się do spółdzielni i powiada: weźcie mnie do spółdzielni — część mojej ziemi zapiszę na własność spółdzielni, a część jako mój wkład.

Oferty takie nie są jednak w obecnym okresie do przyjęcia i słusznie też nie zostały przyjęte.

Mamy jednak i takie pojedyn-

cze wypadki wśród bogaczy wiejskich, że chcą oni po prostu część swojej ziemi oddać państwu aby wyjść z kategorii bogaczy wiejskich, są to oczywiście wypadki pojedyncze. O wie le bardziej masowe jest zjawisko ukrywania gruntów, względnie fikcyjnych podziałów, o czym wspominałem poprzednio. Nie mniej jednak nawet te pojedyncze fakty dobrodziejnie sa moliwikwacji bogacza wiejskiego są b. charakterystyczne.

My nie jesteśmy zainteresowani w jakimkolwiek sztucznym przyspieszeniu procesu samolikwidacji, zdajemy sobie bowiem sprawę, że dopóki istnieje drobnotwarowa gospodarka, dopóty wytwarza ona kapitalizm, i że polityka fiskalna czy administracyjna likwidowania podobnie jak sztuczne forsowanie samolikwidacji byłoby awanturnictwem.

Ale samolikwacja bogacza wiejskiego może się stać zjawiskiem pozytywnym, kiedy odbywa się ona będzie w związku z powstawaniem spółdzielni produkcyjnych i na korzyść spółdzielni produkcyjnej. I wydaje się, że jeśli do komitetów założycielskich spółdzielni produkcyjnych zaczęły natarczywie przychodzić bogacze wiejscy, prośbę o przyjęcie do spółdzielni, to można im odpowiedzieć mniej więcej w ten sposób: „Do spółdzielni ciebie nie przyjmujemy, bo wyzyskiwacze nie potrzebujemy. Ale jeśli ty nie chcesz być wyzyskiwaczem, jeśli ci rzeczywiście ciąży twoje położenie klasowe, to oddaj nam w użytkowanie 15 hektarów z posiadanych przez ciebie 30 hektarów i gospodaruj dalej jako indywidualny chłop średniorolny. W ciągu 2-3 lat żyjąc po sąsiedzku będziemy cię obserwować, a potem może i do spółdzielni przyjmiesz...”

Zdaje sobie, Towarzysze, sprawę, z tego, że wszystko to brzmi może sielankowo, może nieprzyjemnie sielankowo. Bynajmniej nie leży na to, że bogacze wiejscy znaczą się ustawiać w kolejce do spółdzielni produkcyjnej z darowiznami w rękach i pokorną prośbą o przyjęcie za 3 lata.

Na odwrót, podstawowa masa bogaczy wiejskich pokazuje jeszcze spółdzielniom produkcyjnym swą wileczną naturę. Sądzę jednak, że w naszych warunkach nie należy ryzykować z możliwością neutralizacji pewnej, choćby najdrobniejszej części bogaczy wiejskich, ukazując im perspektywę stania się równoprawnymi uczestnikami pracującej społeczności.

Wydaje się, że należy to uczyć nie choćby po to, aby wykorzystać każdą szansę osłabienia bogaczy wiejskich — podstawowego wroga klasowego na wsi, wniesienia w jego szereg elementów rozkładu.

Zadania partii w ZSCh i w Radach Narodowych

Na zakończenie chciałbym kilka słów poświęcić zadaniom partii w Związku Samopomocy Chłopskiej.

Organizacje partyjne powinny

charakter ZSCh jako organizacji bezrolnych, matorolnych i średniorolnych chłopów, jako organizacji, która w swoich szeregach nie może tolerować wyzyskiwaczy.

Jest to więc nowe ograniczenie kapitalistów wiejskich. Skład socjalny ZSCh będzie się więc różnił od składu socjalnego spółdzielczości Samopomocy Chłopskiej, w której bogaczy wiejscy eliminowani są jedynie z władz, mogą jednak pozostawać członkami spółdzielni.

W okresie ostatnich 6 miesięcy we wszystkich województwach odczuwały się dość intensywne zmiany w składzie Gminnych, Powiatowych i Wojewódzkich Rad Narodowych pod kątem oczyszczenia ich z elementów obcych klasowo i politycznie oraz nadania im w większym stopniu charakteru reprezentacji robotniczo - chłopskich.

Ruch łączności

Kilka jeszcze słów o zadaniach partii w związku z ruchem łączności.

Polityczne znaczenie tego ruchu już scharakteryzowałem. Ważne jest jednak, aby ruch ten nie rozwijał się żywiołowo i aby każda ekipa robotnicza, wyjeżdżająca na wieś znajdowała się pod baczną kontrolą polityczną partii.

Ruch ten ma niewątpliwie wszelkie możliwości rozpowszechnienia się na wszystkich fabrykach, kopalniach, hutach i warsztatach kolejowych. Nie trzeba jednak sztucznie forsować je-

Podnieść poziom ideologiczny i organizacyjny pracy partyjnej na wsi

Przechodząc do ostatniej grupy zagadnień — do zadań partii w dziedzinie podniesienia poziomu ideologicznego i organizacyjnego oraz rozbudowy partyjnych organizacji na wsi.

Chcę tu przede wszystkim stwierdzić, że realizacja zadań likwidacji słabości naszych wiejskich organizacji partyjnych wymaga wysiłku całej partii. Byłoby niewybaczalnym błędem, gdybyśmy oczekiwali, że przełom w socjalizmie w najszerszych masach chłopstwa polskiego dokona się bez ogromnej i bezpośredniej politycznej i organizacyjnej pomocy klasy robotniczej. I w tym właśnie tkwi podstawowy sens ruchu łączności.

Byłoby również niewybaczalnym błędem, gdybyśmy oczekiwali, że nasze słabe organizacje wiejskie potrafią stanąć na czele mas drobnych i średnich chłopów i dokonać w tych masach przełomu w kierunku socjalizmu, bez pomocy całej partii, bez pomocy jej statusu państwowego — PZPR-owców fabryk, hut i kopalni.

Dlatego też głównym zadaniem organizacyjnym naszej partii na najbliższy okres jest organizacja stałych form systematycznej pomocy ze strony naszych wiejskich organizacji robotniczych, ze strony zaś naszej inteligencji partyjnej w zakresie wzmocnienia ideologicznego, aktywizowania politycznego oraz usprawnienia organizacyjnego i umocnienia naszych organizacji wiejskich.

Czy nasze organizacje partyjne, czy nasze Komitety Wojewódzkie i Powiatowe, a zwłaszcza Miejskie, rozumieją już to zadanie, czy doceniają je, czy wypracowały już odpowiednie formy organizacyjne?

Można by podać dziesiątki jaskrawych faktów, wskazujących, że nie ma jeszcze zrozumienia wagi tego zadania w organizacjach miejskich.

Na fall wzmagającej się aktywności mas drobnego i średniego chłopstwa, musimy szybciej wzrastać liczebnie na wsi. Po akcji oczyszczania sze-

regów partyjnych, po akcji scaleniowej i teraz po akcji pierwszomajowej — nasze organizacje wiejskie dojrzale będą do przyjęcia w szeregi partii nowego zastępu najbardziej świadomych i najaktywniejszych chłopów bezrolnych, matorolnych i średniorolnych.

Trzeba, aby po 1 maja organizacje wiejskie przyjęły w szeregi członków partii wszystkich kandydatów na członków partii, którzy przed rokiem wstąpili do PPR lub PPS. Trzeba też postawić przed organizacjami PZPR w 17 tys. gromad w Polsce zadanie, aby każda z tych organizacji w sąsiedniej gromadzie, gdzie nie ma jeszcze organizacji PZPR-owskiej, przystąpiła do pracy nad powołaniem grupy kandydackiej.

Trzeba też, aby organizacje partyjne okazały więcej pomocy wiejskim organizacjom ZMP, aby otoczyły je prawdziwą opieką i pomogły w umocnieniu ZMP na wsi. Przecież na młodzieży chłopskiej ciąży w najmniejszym stopniu wiekowa tradycja drobnej, izolowanej, słabej i zacofanej gospodarki rolnej.

Dlatego też, obok rosnących zastępów PZPR-owców wiejskich, rosnąć powinny również nowe oddziały ZMP.

Oto, Towarzysze, najważniejsze praktyczne zadania naszej partii na wsi.

Wykonując te zadania i zdecydowanie realizując generalną linię partii — linię wzmożonej walki z wyzyskiem mas chłopskich przez kapitalistów wiejskich, linię wszechstronnego rozwoju spółdzielczości i umacniania sojuszu robotniczo - chłopskiego — partia nasza spowoduje w masach chłopskich przełom w kierunku Socjalizmu.

Obrona interesów pracujących chłopów i robotników rolnych

Mamy jeszcze wiele braków w dziedzinie obrony matorolnego i średniorolnego chłopca przed wyzyskiem bogaczy wiejskich. Jeszcze nierzadko nasze organizacje wiejskie tolerują we władzach organizacji społecznych i w państwowych organizacjach gospodarczych bogaczy wiejskich, względnie ich zauszników. Jeszcze nierzadko nasi towarzysze ulegają naciskowi ideologicznemu bogacza wiejskiego.

Mimo jednak wielu jeszcze słabych stron naszej walki przeciw wyzyskowi matorolnego i średniorolnego chłopca przez bogaczy wiejskich — nasze organizacje partyjne nagromadziły w tej sprawie spore doświadczenia i mają już poważne osiągnięcia.

Stosunek do średnich chłopów

Następne zagadnienie, które chciałbym poruszyć, to stosunek naszych organizacji partyjnych do średnich chłopów.

W rezultacie reformy rolnej i osadnictwa na Ziemiach Odzyskanych oraz polityki Rządu Ludowego struktura klasowa wsi polskiej, w porównaniu z przed wojenną, uległa dość istotnym przesunięciom. Znikł obszar, osłabła dynamika wzrostu elementów kapitalistycznych na wsi i nie tylko zwolnienie zostało tempo procesu degradacji matorolnych i średniorolnych gospodarstw wiejskich, ale wzrosła liczba średnich, których de-

istnieje jednak dziedzina całkowicie zaniedbana przez nasze organizacje partyjne — chodzi tu o obronę interesów i organizację parobków, zatrudnionych u bogaczy wiejskich. Nie mamy ścisłej statystyki robotników najemnych, zatrudnionych u bogaczy wiejskich, w majątkach kościelnych i w probostwach.

Związek Robotników Rolnych całą swą działalność koncentruje w PGR, w stosunku zaś do parobków u bogaczy wiejskich i w majątkach kościelnych ogranicza się tylko do ogólnej zasady, iż umowa zbiorowa w PGR automatycznie obowiązuje ich również. Istota problemu tkwi jednak w tym, że nie wolno tu fizycy na automatyzm, że należy czynnie oddziaływać na te sprawy.

Zadania w dziedzinie spółdzielczości

Przechodząc do praktycznych zadań, związanych ze spółdzielczością, chciałbym poruszyć następujące zagadnienia.

PO PIERWSZE — nasze organizacje nie powinny zadowalać się osiągniętymi sukcesami w spółdzielczości, lecz sukcesy te rozszerzać i pogłębiać.

Ogromne możliwości rozwoju spółdzielczości leżą w ścisłej, szerszym powiązaniu jej z gromadą. Wystarczy wspomnieć, iż na 40 tys. gromad spółdzielnie gminne SCh mają swoje filie w 11 tys. gromad. Szerokie możliwości rozwoju ma organizacja spółdzielczego przetwórstwa rolniczego, szczególnie we wschodnich polaciach kraju, gdzie brak wielkich miast nie daje dostatecznych możliwości zbytu świeżych produktów.

Nie wolno też ani na chwilę osłabiać czujności wobec ciągłego powtarzających się faktów faworyzowania bogaczy wiejskich przez poszczególne spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej, wobec braku w nich jeszcze gospodarności i czystości na dużej, wobec wciąż jeszcze spotykanych faktów kumoterstwa i protekcjonalizmu w spółdzielniach. Stanowczo też należy zwrócić więcej uwagi na

wyszkolenie i wychowanie kadr spółdzielczych spośród młodzieży matorolnej i średniorolnej.

PO DRUGIE — stając przed nami zadanie powiązania ze Związkiem Samopomocy Chłopskiej i z uniwersalnymi spółdzielniami gminnymi SCh innych odrębnie jeszcze istniejących, rolniczych organizacji spółdzielczych, w pierwszym rzędzie spółdzielczości mleczarsko-jajczarskiej.

PO TRZECIE — chciałbym podjąć myśl narzuconą już kilka miesięcy temu przez tow. Bleruta o konieczności przystąpienia do organizacji Państwowych Ośrodków Maszynowych.

Mówiłem już o poważnym do robku Spółdzielczych Ośrodków Maszynowych, liczba ich sięga 2368 (na dzień 1.3.1949 r.) do końca roku zaś liczba ich, zgodnie z planem, powinna osiągnąć 3000, co oznacza powstanie ośrodka w każdej gminie.

Plan na 1949 r. przewiduje zakup dla SOM 2600 traktorów, 8000 siewników, 400 młocarni, 1150 żniwiarek.

Więcej bardzo potrzebuje ciągników, ale jeśli wszelkie inne maszyny są w Spółdzielczych Ośrodkach Maszynowych do- brze wykorzystywane, trudna to

Imponujący pokaz dorobku naszej pracy

Międzynarodowe Targi Poznańskie z lotu ptaka

Na zdjęciu — fragment pawilonu ZSRR

Każdego odwiedzającego Międzynarodowe Targi Poznańskie uderza tu przede wszystkim organizacja i wzorowy porządek, od razu rzucające się przybywającym w oczy. W parze z porządkiem i czystością nadzwyczaj estetyczna ze wnętrza oprawa dekoracyjna. Wszystkie pawilony oraz stoiska są gustowne i pomysłowe. Uwagę przykuwa i budzi podziw wspaniały pawilon radziecki, słusznie uważany za najbardziej majestatyczny i barwny zarazem.

Pawilon radziecki obrazuje imponujący rozmach przemysłu radzieckiego, olbrzymi dorobek gospodarczy ZSRR w różnych dziedzinach. Szczegółne zacieśnienie budzą przeróżne maszyny radzieckiej konstrukcji. Obficie również jest przedstawiony lekki przemysł radziecki. Oczy kobiet przyciągają pyszne futra, wśród których przodują czarne i szare karakulki, sobole i syberyjskie popielice.

Maszyny, maszyny, maszyny... Tegoroczne Targi przechodzą pod znakiem maszyn o najrozmaitszym przeznaczeniu. Spośród wystawców krajowych niewątpliwie na czoło wysuwają się nasz przemysł ciężki i metalowy. Pawilon ciężkiego przemysłu fłocią, wykonaniem i bogactwem eksponatów po prostu zdumiewa i oszałamia zwiedzających, dając dobitne świadectwo twórczym wysiłkom polskiego robotnika, świadomości swej pracy nad odbudową i rozbudową Polski Socjalistycznej.

Jeden ze zwiedzających Targi gości czeskich, inżynier z Pragi, sam pochodzący z robotniczej rodziny metalowców, w rozmowie z nidej podpisanym słusznie powiedział: „Wasze Targi, czas trwania których zbliża się do Świętem 1 Maja — są najmówniejszym czynnikiem tych Majów, które już obchodziliśmy i obchodzimy obecnie w wolnej Polsce Ludowej!”

Istotnie, reprezentowane w dziale ciężkiego przemysłu przyczynę maszyn, a zwłaszcza wszelkich typów obrabiarek są widomym dowodem, jak daleko posunęła się Polska w odbudowie rodzimego przemysłu, który dziś jest zdolny za-

spakując nie tylko potrzeby kraju, ale i zagranicy.

Poza pawilonami przemysłu ciężkiego i metalowego oraz radzieckim, głównym ośrodkiem zainteresowania jest pawilon, mieszczący przemysł: odzieżowy, włókienniczy oraz skórzany. Pięknie udekorowane sale, liczne, obfite i barwne eksponaty są przedmiotem westchnień niejednej kobiety, zwiedzającej Targi i z zachwytem zapatrzonej w różno-kolorowe stopy najrozmaitszych materiałów o przeróżnych odcieniach, barwach i ry-sunkach. Największym „wzrokiem” cieszą się różne gotowe wyroby z t. zw. „steelo-nu” — tej prawdziwej atrakcji Targów.

Przemysł odzieżowy wystąpił z różnorodną konfekcją męską, damską oraz dziecięcą. Szczególnie bogato przedstawia się dział dziecięcy. Zaznać należy, iż wszystkie eksponaty przemysłu odzieżowego są wytworami masowej produkcji, zadaniem której jest w pierwszym rzędzie za-

Olbrzymia kopaczka mechaniczna produkcyj radzieckiej

spokość potrzeby i wymagania ludzi pracy.

Wielkie zainteresowanie budzi także obficie zaprezentowana odzież zawodowa — kombinzony i ubrania robotnicze, górnicze, szybowe, le-karskie i t. d.

Istną sensacją budzą estetyczne, męskie i damskie płaszcze gumowe, piękne i praktyczne w swej elegancji pro-scie sukienki. Uwagę licznych zwiedzających przykuwa-ją ku sobie również stoiska przemysłu kapeluszniczego oraz guzikarskiego. Wystawio-ne kapelusze i kapeliny wy-mownie świadczą o wysokim poziomie naszej rodzimej pro-dukcji w tym zakresie. Precy-zyjnie wykonane guziki prze-różnych form i kształtów są również przedmiotem podziwu nie tylko gości krajowych, ale i zagranicznych, zwłaszcza rumuńskich i węgierskich, którzy niezwykle pochlebnie wy-rażają się o naszych wyro-bach guzikarskich i kapelus-zniczych.

Jedną z atrakcji Targów sta-nowi spożywczy kiosk radziecki, gdzie można zakupić czar-ny i czerwony kawior, radzie-

kie wino, likiery, słodczyce, ma-rynaty oraz papierosy. Sprze-dawczyńe są po prostu oble-gane przez tłumy nabywców.

Popularnością cieszy się rów-nież kiosk rumuński z winem i owocowymi specjalami tego słonecznego kraju.

Niewielki, lecz pełen sma-ku kiosk bułgarski wystawia aromatyczne papierosy, któ-rych cena, niestety, jest dość sło-na... paczka, zawierająca 20 sztuk, kosztuje 300 złotych...

Francuski kiosk z wyrobami kosmetycznymi cieszy się zro-zumiałą popularnością wśród płci pięknej, której nie od-straszają nawet stosunkowo wysokie ceny detaliczne...

Wśród zwiedzających Targi znajduje się sporo cudzoziem-ców. Zagraniczni goście przy-

byli z ZSRR, Rumunii, Czecho-słowacji, Bułgarii, Węgier, Francji, Holandii, Radzieckiej Strefy Niemiec, Anglii, St. Zjednoczonych. Są też egzo-tyczni goście z Egiptu i Tur-cji. Podobno, iż w pierwszych dwóch dniach Targi odwiedzi-ło ponad 1000 zagranicznych gości z różnych krajów.

Wśród tłumy zwiedzających, przeważają ludzie pracy. W godzinach popołudniowych spotyka się wielu robotników wraz z rodzinami. Zwiedzają-cy Targi robotnicy z dumą spo-glądają na liczne dzieła swych rąk oraz rąk współtowarzyszy, budujących na różnych odcin-kach pracy dobrobyt i szczę-ście Polski Socjalistycznej.

Stanisław Powołocki

M. T. P. 1949 r.

Na zdjęciu — stoisko Robotnicze ze Spółdzielni Wydawniczej „PRASA”

Pod znakiem oszczędności

Wysokość opłat za osiowe miernikiem sprawności pracy przedsiębiorstw

Nasz transport kolejowy, trze-ba stwierdzić, stanął na wyso-kości zadania. Przewozi on bo-wiem nie tylko towary, półfa-brykaty i surowce, których prze-wóz jest przewidziany w pań-stwowym planie gospodarczym, ale musi także przetransporto-wać wszelkie nadwyżki, powsta-łe na skutek przekroczenia przez poszczególne zakłady wytwór-cze swych planów produkcyj-nych.

Przedterminowe wypełnienie planu produkcji przez prze-mysł pociąga za sobą koniecz-ność przyspieszenia i zwiększe-nia transportów kolejowych. Sprawny transport kolejowy jest jednym z najważniejszych warunków zespołowej i plano-wej pracy naszej gospodarki. Częstość i natężenie ruchu kolejowe-go powodują natychmiast po-ważne niedomagania.

Aby to sobie uświadomić, wystarczy wspomnieć zime ro-ku 46 — 47 w Łodzi, kiedy to na Śląsku mieliśmy olbrzy-mie zapasy wydobytego węgla, a w naszym mieście bardzo trudno było o opał.

Jednak całkowita sprawność prac kolejnictwa zależy od in-stytucji, korzystających z trans-portu kolejowego. Jednym bodaj z najważniejszych czynników, dezorganizujących pracę PKP jest przetrzymywanie wagonów na „osiowym”. Przetrzymywa-nie wagonu zostaje wyłączone z ruchu i nie ma z niego w tym czasie żadnego pożytku. Wiek-sza ilość przetrzymywanych wagonów zmusza koleje do utrzymywania znacznego od-setku wagonów zapasowych, a prócz tego może spowodować długotrwałą przerwę w ruchu i tym samym nieobliczalną straty dla naszej gospodarki.

Żeby zapewnić sobie normal-ny obieg towarów, kolej ustaliła specjalne opłaty karne, t. zw. osiowe, za każdą przetrzymaną wagonogodzinę ponad czas usta-łony — potrzeby do wyładowa-nia lub załadunku podstawio-nego wagonu. Jednak przy swoistym podejściu części na-szych przedsiębiorstw, opłata za osiowe nie rozwiązuje pro-

blemu. Bawiem dużo jest jesz-cze takich instytucji, których kierownictwo nie przejmując się zapłatą za osiowe kilku czy na-wet kilkuset tysięcy złotych miesięcznie. „Bo ostatecznie — mówią ci panowie — czy to wielka różnica, kto wpłaci te pieniądze do Skarbu Państwa: my, czy PKP? To i tak jest przekładanie z jednej kieszeni do drugiej”.

Nie jest to jednak „przekła-danie” lecz raczej symbol nie-udolności w pracy wyrażony w pieniądzu. Przedsiębiorstwa, korzystające z usług PKP, mu-szą być przygotowane, by pod-stawiony wagon w porę wyłado-wać czy załadować. Odsłatek przetrzymywanych wagonów i sumy płacone za osiowe w po-równaniu z ogólną kwotą prze-wożnego świadczą o sprawności pracy oraz organizacji danego przedsiębiorstwa lub instytu-cji.

Kilka cyfr, dotyczących osio-wego, pozwoli nam wyciągnąć wnioski, pokrywające się z tym, co już oddawna wiemy o działalności niektórych przed-sięwzięć: Pow szechna Spół-dzielnia Spożywców załadowała i wyładowała w styczniu rb. 45 wagonów bez osiowego, a w marcu 294 wagony również bez osiowego. Te cyfry mówią za siebie. PSS-owi należy się w tej dziedzinie uznanie.

Niestety, nie wszystkie firmy pracują tak, jak PSS. Pow szechny Dom Towarowy miał w swej

dyspozycji w styczniu br. 7 wa-gonów i wszystkie przetrzymał, płaćąc 7.900 zł. osiowego. W marcu z 11 wagonów PDT prze-trzymał 8 w ciągu 27 godzin, płaćąc za to 2.700 zł.

Całkiem źle przedstawia się sprawa Centrali Materiałów Przemysłu Odzieżowego, która w styczniu na 48 wagonów prze-trzymała 41 przez 155 godzin płaćąc 15.500 zł. Również w mar-cu nie widać żadnej poprawy, gdyż na 62 wagony przetrzyma-no 57 w ciągu 231 godzin, pła-ćąc 23.100 zł.

Państwowe Przedsiębiorstwo Budowlane otrzymało w marcu 1069 wagonów, z tego przetrzy-mało 328 przez łączny czas 4.844 godzin, co uczyniło sumę osiowego 487.400 zł. Jest to niedopuszczalne.

Do instytucji źle pracujących na odcinku transportu, należą również Sortownia i Zbiornica

Odpadków nr. 3, Przedsiębiór-stwo Transportowe C. Hartwig, Centrala Rybna oraz inne, któ-rych nazwie nie wymieniamy w nadziei, że się poprawią.

Pracownicy, a przede wszyst-kim kierownictwa i organizacje partyjne przedsiębiorstw, korzys-tających z usług kolei, powin-ny zrozumieć, że przetrzymy-wanie wagonów to nie tylko strata lokalna ponoszona przez dane przedsiębiorstwo, w wyni-ku opłat osiowego. Wywiera ono duży wpływ na normalny tok pracy Kolei, a przez to i ca-łą naszą gospodarkę. Zrozumi-enie tej niezaprzeczalnej prawdy, przyczyni się winno do znacznego zmniejszenia lub nawet zlikwidowania osiowego — symbolu nieudolności. Bez tego nie może być mowy o zastoso-waniu prawdziwego systemu oszczędnościowego w tych przed-sięwzięciach. Bel.

Włókniarze piszą

o swym życiu, pracy i osiągnięciach

Niedawno donosiliśmy o kon-kursie, ogłoszonym przez Zarząd Główny Związku Włóknia-ry na temat prac literackich literatów - amatorów spośród włóknarzy. Obecnie napłynęło już do Wydziału Kulturalno-Oświatowego Związku wiele in-teresujących prac, napisanych wyłącznie przez włóknarzy i związanych ściśle z ich wspom-

nieniami z okresu przedwojen-ego oraz okupacji. Wiele prac związanych jest również z obec-nym życiem włóknarzy, z ich osiągnięciami i pracą.

Termin nadsyłania prac upły-wa z dniem 15-go maja. Na-stępnie jury konkursowe przy-zna nagrody autorom najbar-dziej wartościowych prac. (m.).

Łódzkie agendy miejskie usprawniają pracę

Udział robotników w naradach oszczędnościowych przyniesie poważne korzyści

Komisarz Oszczędnościowy przy Zarządzie Miejskim prze-prowadza stałą kontrolę syste-mu oszczędzania w wydziałach i przedsiębiorstwach samorzą-dowych za pośrednictwem powo-łanych w tym celu inspektorów i komisji.

Wprowadzenie systemu oszczę-dzania badane jest nie tylko z punktu widzenia interesów wy-dzielonych — to znaczy oszczę-dności zużycia materiałów itp., ale również pod kątem widze-

nia petenta, załatwiającego swe sprawy w rozmaitych agendach samorządu łódzkiego.

A więc na przykład, Wydział Ewidencji Ludności wydłma skrócił czas wydawania wypis-ów ewidencyjnych — do 2-3 dni. Starostwo Śródmiejskie, wydające poświadczenia o bywa-łstwie polskiego, załatwia je obecnie „od ręki”, w ciągu 15 minut, jeżeli petent zgłasza się ze wszystkim niezbędnymi za-łącznikami. Przed wprowadze-niem systemu oszczędzania na poświadczenie obywatelstwa, mimo zgłoszenia wszystkich niezbędnych dokumentów, trzeba było czekać do dwóch tygodni.

W najbliższych dniach w wydziałach i przedsiębiorstwach Zarządu Miejskiego odbędą się narady z udziałem wszystkich pracowników, na wzór narad produkcyjnych w zakładach pra-cy. Pracownicy będą sami mó-wili o sposobach jak najdalej idącego systemu oszczędzania na swych odcinkach.

Wydaje się rzeczą słuszną, by w naradach tych brał udział przedstawiciel Rad Zakłado-wych z fabryk łódzkich. Będą oni mogli dorzucać swe uwagi i obserwacje, dotyczące pracy samorządu łódzkiego i niewąt-

pliwie taka współpraca pozwoli wysnuć właściwe wnioski, któ-re wpłyną na usprawnienie pra-cy agend miejskich.

Wystawa pod hasłem „Biblioteka w służbie społecznej”

W dniach 1 — 8 maja z okazji „Święta Książki” Biblioteka Uni-wersytecka w Łodzi wraz z Pań-stwowym Instytutem Książki urzą-dza wystawę pod hasłem „Biblioteka w służbie społecznej”, która unaocznia znaczenie biblioteki naukowej nie tylko dla ludzi nauki, ale i dla szerokich mas oraz lu-dzi pracy.

Wystawa będzie otwarta w lo-kalu Biblioteki Uniwersyteckiej, ul. Narutowicza 59 a (wejście od Składowej) od 2 do 8 maja w go-dzinach 8 — 20. Wstęp bezpłatny.

Wycieczki zbiorowe połączone ze zwiedzaniem Biblioteki i poga-dankami, zapoznającymi z ży-ciem biblioteki i techniką korzys-tania z księgozbioru, odbędzie się we wtorek dn. 3 i w sobotę dnia 7 maja 1949 r. między godziną 8 — 20.

„Tydzień Oświaty” rozpocznie się 1-go Maja

Książka oraz prasa dla rzesz pracujących miast i wsi

W okresie międzywojennym masy robotnicze i chłopskie na szego kraju żyły w ciemności i zafobaniu. Rostała stale armia analfabetów, wsie pozbawione były szkół, książek, czasopism — marnowały się zdolności i wiele drzemiących talentów, pozba-wionych możliwości rozwoju — ginęło bez żadnego oparcia i pomocy. Szkoła i wyższe uczel-nie stały otworem prawie wy-lącznie dla „posiadaczy” — bo-gaczy i kapitalistów. Ani robot-nik, ani biedny chłop nie mogli sobie pozwolić na kształ-cenie siebie i swych dzieci.

Dzisiaj jakże inaczej! Rząd Polski Ludowej traktuje sprawy oświaty, jaką troską otacza szkolnictwo, jak upowszechnia kulturę i oświatę, niosąc ją właśnie do tych, którzy przed wyzwoleniem należeli do najbar-

ziej upośledzonych! Zbliżający się Tydzień Oświaty, który trwać będzie w dniach 1 — 8 maja, jest właśnie wyrazem troski demokracji ludowej nie tylko o sprawy materialnego bytu, ale również o zagadnienia kultury, o to, by wiedza i książ-ka dotarły wszędzie.

W ciągu tego tygodnia w mieście i na wsiach urządzone będą wystawy oraz kioski kszą-żek i pism. Wydawnictwa księ-garni upowszechnionych, składają-ce się z książek i pism na wy-sokim poziomie — wydawnictwa Komitetu Upowszechnie-nia Książki zawędrują wszędzie, dotrą do najbardziej odległych zakątków. Zorganizowane zo-staną obok już istniejących no-we kursy początkowej nauki pi-sania w celu zlikwidowania anal-fabizmu. Prasa, radia i film

będą mówić o dotychczasowych osiągnięciach, pokazywać, jaki jest pożytek z książki, jak pro-wadzone będą kursy początko-wej nauki czytania i pisania, jak szczególnie cenną są dla lu-dzi, którzy wyzbywszy się fał-szywego wstydu, mimo podesz-lego wieku chętnie chłoną wie-dzę.

Tydzień Oświaty, Książki i Prasy w naszym mieście i wje-wództwie skupi wszystkie wysił-ki związków zawodowych i in-

stytucji oświatowych. Również organizacje młodzieżowe pomo-gą w tej pracy, biorąc udział w prelekcjach i pokazach w ramach Tygodnia.

Fakt, że Tydzień Oświaty rozpoczyna się w dniu Święta Pracy ma swą symboliczną wy-mowę: właśnie do mas pracują-cych, dawniej wyzyskiwanych i żyjących w ciemności, dociera dziś oświata i one tworzą nową kulturę w państwie demokracji ludowej.

M. Z.

Specjalny numer tygodnika „Przyjaźń”

W związku ze Świętem Pra-cy w dniu 1 maja wydany bę-dzie specjalny numer tygodni-ka „Przyjaźń” — organu To-warzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej. Cena mimo

większonej objętości będzie wynosiła 15 zł.

Numer ten będzie zawierał szereg ciekawych okoliczno-ściowych artykułów, oraz liczną ilustrację.

Niech żyją przodownicy pracy, bohaterowie budownictwa Socjalistycznego!

Kronika Piotrkowa

KOMU WINSZUJEMY
Czwartek, dnia 28 kwietnia,
1949 r.

Dziś: Pawła

WAŻNIEJSZE TELEFONY
Urząd Bezpieczeństwa Publicz.
mego 10-48
Straż P.arna 10-72
Szpital św. Trójcy 10-70
Pogotowie lekarskie nocne ul.
Stalina 45, tel. 10-04

Redakcja i administracja
„Głosu Piotrkowskiego”
Piotrków, Al. 3 Maja 4. In-
teressantów przyjmuje się
codziennie (prócz niedziel i
świąt) od godz. 15 do 18.

Redakcja „Głosu Piotrkow-
skiego” ul. Słowackiego Nr
36, Tel. 15-40.

Elektryfikacja wsi — walka z analfabetyzmem — opieka społeczna Osiągnięcia i braki prac Wojewódzkiej Rady Narodowej

Plenarne posiedzenie z udziałem delegatów Rady Państwa

Ostatnie posiedzenie plenarne Wojewódzkiej Rady Narodowej odbyło się przy udziale delegatów Rady Państwa — wicemarszałka Sejmu — tow. Szwalbego, zastępcy szefa kancelarii Rady Państwa — min. Szneka i dyrektora departamentu — tow. Wendla. Posiedzenie otworzył przewodniczący Woj. Rady Nar. ob. Do magalski, odczytaniem apelu, wyrażającego uczucia całego społeczeństwa łączącego się w sprawie wielkiej akcji pokojowej, z głosami, płynącymi z Kongresów w Paryżu i Pradze.

Witając Radę, wicemarszałek Szwalbe omówił zadania Rad Wojewódzkich i innych placówek samorządu, niższych szczebli. Następnie podkreślił konieczność utrzymania bezpośredniego kontaktu wszystkich ogniw z nadrzędnymi władzami. Bezpośredni udział delegatów Rady Państwa w obradach tych tak ważnych placówek samorządu socjalnego, daje możliwość wysłuchania opinii, wyrobienia sobie zdania zarówno co do kontroli działalności jak i inicjatywy i pracy w zasiegu rad terenowych, oraz wycią-

gnięcia odpowiednich wniosków.

Zgodnie z porządkiem dnia, przewodniczący Woj. Rady Nar. tow. Socha - Do magalski przedstawił sprawozdanie z działalności Rady za rok 1948 i pierwszy kwartał rb. omawiając szczególnie działalność komisji szkolniczej, oszczędnościowej

i oświatowej przy WRN. Dużymi osiągnięciami poszczycić się może komisja elektryfikacyjna, która w okresie sprawozdawczym przeprowadziła elektryfikację 100 wsi. Akcja kontraktacji ziemniaków i żywności, przeprowadzona planowo, również przyniosła poważne wyniki.

Ujemnie jednak na działalności Rady zaciążył nie właściwy w tym okresie stosunek różnych organizacji społecznych i gospodarczych oraz nie zawsze odpowiedni skład rad gminnych i powiatowych, czego wynikiem był częsty brak zrozumienia przez nich wagi podejmowanych prac.

W ożywionej dyskusji podano szczegółowej krytyce prace poszczególnych komisji.

Istotny dla obrad był głos min. Szneka — który stwierdził, że zarówno materiały znajdujące się w posiadaniu Rady Państwa, jak i sprawozdanie przewodniczącego Rady Narodowej oraz dyskusja świadczą o wielu dodatkach i twórczych momentach pracy Woj. Rady Narodowej. Są to w pierwszym rzędzie: akcja elektryfikacji wsi, walka z analfabetyzmem, opieka społeczna. Szczególnie dodatnim osiągnięciem jest stworzenie instytucji opiekunów rad terenowych.

Inspekcje, przeprowadzone z polecenia Rady Państwa dały sumę ocen działalności rad terenowych. Stwierdzono niedomagania pracy Komisji Kontroli Społecznej, nie wyczerpujące swych uprawnień kontrolnych. Zaważono brak kolegialnej pracy w komisjach radzieckich, nie stosowanie rygorów porządkowych wobec źle pracujących radnych, brak nadzoru nad pracą komisji budżetowych ze strony Prezydium Woj. Rady Nar. Również, mimo niewątpliwych osiągnięć niedostateczne są prace komisji oświatowych.

Charakterystycznym dyskusji, min. Sznek oświadczył, że była ona nacechowana troską o dobrą pracę rad i wykazała zainteresowanie zarówno dla kwestii lokalnych, jak i dla całości zagadnień. „Rady Narodowe o tyle mają rację bytu, o ile staną się koncentracją wszystkich instytucji i organizacji terenowych i o ile będą w ścisłym i ustawicznym kontakcie z masami pracującymi” — zreasumował swoją ocenę min. Sznek.

Na zakończenie uchwalona została rezolucja o włączeniu się 200 tysięcy ludności, reprezentowanej przez łódzką Woj. Radę Narodową do wielkiej sprawy — walki o pokój. Rezolucja będzie przesłana na ręce prezydium Kongresu w Paryżu.

Ocena ogólnej działalności Wojewódzkiej Rady Narodowej wypadła znacznie po myślniej, niż ocena Miejskiej Rady Narodowej w Łodzi. Braki i niedociągnięcia, które ujawniła narada, zdrowa krytyka i samokrytyka doprowadziły do wniosków, które pozwolą niewątpliwie dotychczasowe błędy usunąć. Rady Narodowe w łączności z masami pracującymi, z chłopami mało i średniorolnymi na terenie województwa spełnią swoje zadania. (es.)

Tydzień Oświaty, Książki i Prasy w województwie łódzkim

W czasie od 1 do 3 maja na terenie całego polski obchodzony będzie Tydzień Oświaty, Książki i Prasy. Zadaniem szeroko zakrojonej akcji, związanej z obchodem tego Tygodnia, jest przede wszystkim spopularyzowanie oświaty i wzmoczenie wysiłków w kierunku zwalczania analfabetyzmu. Jednocześnie celem Tygodnia jest wzmoczenie czytelnictwa książek i prasy, zwłaszcza na wsi wśród mało i średniorolnych chłopów.

Na Tygodniem Oświaty, Książki i Prasy wysoki protektorat objął Prezydent Bierut, na czele Centralnego Komitetu Tygodnia stanął tow. premier Cyrankiewicz.

W ramach Tygodnia przewiduje się między innymi ak-

cje propagandowe, wzywając analfabetów do podjęcia nauki czytania i pisania, rozbudowę sieci bibliotek, wystawy książek i prasy, zwiedzanie bibliotek oraz organizowanie przez szkoły i różne placówki oświatowe „Dni Książek”, a wreszcie akcje zbiorczą wśród społeczeństwa na cele oświaty.

W Łodzi zawiązał się w ostatnich dniach Wojewódzki Komitet Tygodnia Oświaty, Książki i Prasy. Na czele jego stanął przewodniczący Wojewódzkiej Rady Narodowej tow. Socha Domagalski, a w skład jego weszli przedstawiciele władz wojewódzkich partii politycznych, organizacji społecznych, oświatowych i młodzieżowych, instytucji wydawniczych, pra-

sy, radia i filmu. Podobne Komitety powstają również we wszystkich miastach powiatowych i wydzielonych na terenie całego województwa. Zadaniem Komitetu Wojewódzkiego jak i powiatowych i miejskich jest rozpracowanie programu Tygodnia i zorganizowanie wszystkich imprez, przewidzianych w jego ramach.

Komitet Wojewódzki już przystąpił do pracy. Spośród swoich członków wyłonił prezydium oraz sekcje: propagandową, wystawową i zbiorczą, które przygotowują dokładny plan wszystkich imprez w ramach Tygodnia.

W Tygodniu tym Kuratorium okręgu szkolnego łódzkiego zobowiązało się w ramach swojego Czynu Pierwszomajowego zorganizować około 500 kursów dla analfabetów. Ponadto w celach propagandowych przez radio przeprowadzona będzie przykładowa lekcja nauki czytania i pisania. Wszystkie szkoły dokonają rejestracji analfabetów i półanalfabetów.

Do wszystkich gmin województwa łódzkiego w ciągu Tygodnia udadzą się specjalne auta propagandowe z prasą i książkami. W kilkudziesięciu większych ośrodkach województwa zorganizowane będą przez instytucje wydawnicze, między innymi przez Robotniczą Spółdzielnię Wydawniczą „Prasa” i organizacje oświatowe, specjalne stoiska z książkami i czasopismami.

Ministerstwo Oświaty, Związek Samopomocy Chłopskiej i Związki Zawodowe przeznaczyły dla naszego województwa książki dla 82 nowych punktów bibliotecznych. Książki, stanowiące dar Związków Zawodowych, przekazane zostaną ośrodkom wiejskim przez robotnicze brygady łączności ze wsią. Otwarcie nowych bibliotek zarówno na wsi, jak i w miastach, w zakładach pracy, będą miały wszędzie uroczysty przebieg. Wezmą w nich udział przedstawiciele władz państwowych oraz organizacji politycznych, oświatowych i społecznych.

Ch.

Piotrków żegnał kolarzy polskich

Przez Piotrków przejeżdżała reprezentacja kolarzy polskich, jadących do Pragi. Wzmą oni, udział w wyścigu Praga — Warszawa.

Społeczeństwo piotrkowskie gorąco żegnało sportowców. Na dworcu zgromadziła się prawie cała młodzież naszego miasta, delegacje miejscowych klubów sportowych oraz przedstawiciele miejscowych organizacji. Przy dźwiękach orkiestry delegacja młodzieży żegnała kolarzy oraz życzyła im zwycięstwa.

(G)

Nowa pijalnia mleka

otwarta zostanie w Piotrkowie

W związku ze zbliżającym się sezonem letnim spółdzielnia mleczarsko-jajczarska „Wies” w Piotrkowie postanowiła podnieść swą produkcję o 20 procent oraz z dniem 1 maja br. uruchomić pijalnię mleka przy ul. Słowackiego.

Ciekawie przedstawia się produkcja Spółdzielni. Dziennie otrzymuje ona około 9 tysięcy litrów mleka pełnotłustego, z czego 3 i pół tysiąca litrów rozprowadza się dla szpitali, przedszkoli, szkół i innych instytucji, z pozostałej zaś ilości produkuje się masło. Jak nas informuje kierownictwo w bieżącym sezonie letnim masła będzie u nas pod dostatkiem tak, że nawet po zaspokojeniu potrzeb naszego miasta, będziemy je można dostarczać do Łodzi. Chcąc utrzymać dostawę mleka na właściwym poziomie, Spółdzielnia „Wies” rozprowadziła niedawno wśród swoich dostawców 100 ton paszy treściwej.

Zbiornica jaj przystąpi w najbliższym czasie do konserwacji 800 tysięcy sztuk jaj na sezon zimowy.

O rozwoju Spółdzielni świadczy najlepiej dostawa mleka. W roku 1939 Spółdzielnia otrzymała — 2.711.000 litr. mleka. W roku 1945 — 990 tysięcy litrów, w roku ubiegłym otrzymała ona od swych dostawców 2.516 tysięcy litrów, na rok natomiast bieżący zaplanowano 3.700.000 litrów mleka. Jednak, jak wskazują wyniki za I-szy kwartał, w którym to wykonano plan w 131 procentach, sądzić należy, że zaplanowana na rok 1948 ilość zostanie przekroczona.

Spółdzielnia posiada w powiecie 12 własnych mleczarni, w mieście Piotrkowie posiada 5 sklepów sprzedaży detalicznej.

Strażacy huty „Kara” dysponują dobrym sprzętem

Po wyzwoleniu kraju członkowie dzisiejszej straży zawodowej w hucie „Kara” pierwsi stanęli na posterunku, chroniąc fabrykę przed ewentualną grabieżą. W dniu

Wzrost liczby kół ZMP

Przed kilku dniami aktywny Zarząd Powiatowego ZMP w Piotrkowie postanowił w ramach Czynu 1 Majowego wyruszyć w teren i zwiększyć ilość kół i członków ZMP na terenie naszego powiatu. Akcja ta udała się. Na planowaną ilość 20 nowych kół założono w tych dniach 18, zwiększając przez to szeregi ZMP-owskie w naszym powiecie o 230 członków. Na szczególną uwagę zasługuje wieś Patok w gminie Wadlew, gdzie młodzież wykazuje duży zapał i chęć do pracy organizacyjnej.

W 100 procentach i przed terminem

W ramach Czynu Pierwszomajowego załoga Państwowych Zakładów Graficznych w Piotrkowie postanowiła wykonać szafki do walców, półki na kopie, oraz ochronę na koło rozpędowe maszyny odcinkowej. Między innymi dział introligatorni zobowiązał się wykonać dla poszczególnych instytucji 10 tysięcy kompletów list płac. Jak nas informuje kierownik two zakładów, zobowiązanie to zostało już w pełni wykonane.

H.

Zobowiązania Pierwszomajowe

pracowników Zarządu Miejskiego

Pracownicy Zarządu Miejskiego w Piotrkowie postanowili w ramach Czynu Pierwszomajowego usunąć wszelkie zaległości biurowe. Wydział Budowlany podjął się remontu Hali Targowej oraz dekoracji gmachu Zarządu na dzień 1 Maja. Między innymi na dzień ten przewiduje się również ukończenie robot przy układaniu chodników w ogrodzie kolejowym oraz na skwerku obok cerkwi.

W ramach Czynu Pierwszomajowego obsługa spółdzielczych ośrodków maszynowych w powiecie piotrkowskim postanowiła wyteńczyć wszystkie swe siły, aby siew ręczny zredukować do minimum w bieżącym okresie wiosennym.

Ambicją kierowników spółdzielczych ośrodków maszynowych jest, aby poza na-

prawą siewników i innych na-
rzędzi rolniczych wziąć również udział w kierowaniu akcją siewną. Jesteśmy pewni, że inicjatywa ta wyda pożądane rezultaty.

3 tysiące dzieci na koloniach

W związku ze zbliżającym się okresem ferii letnich Inspektorat Szkolny w Piotrkowie przystąpił do akcji organizowania kolonii i półkolonii letnich dla dzieci szkolnych. Między innymi do akcji tej przystąpiły również zakłady pracy i instytucje społeczne.

Ogólnie akcją kolonii letnich w bieżącym sezonie objętych zostanie w naszym powiecie 3.000 dzieci. Na półkolonie wysłanych zostanie 1200 dzieci, z dziećmińców skorysta około 1700 dzieci.

H.

Redaktorzy gazetek ściennych na odprawie w Komitecie Wojewódzkim PZPR

Wydział propagandy, oświaty i kultury Komitetu Wojewódzkiego PZPR zorganizował drugą odprawę redaktorów gazetek ściennych.

Na odprawę tę przybyło przeszło 50 redaktorów z teren całego województwa, redagujących fabryczne i gromadzkie gazetki ścienne.

O roli i zadaniach gazetek fabrycznych i gromadzkich oraz ich Komitetów Redakcyjnych mówił z redakcji „Głosu Robotniczego” tow. Kosicki oraz przedstawiciel Wydziału

Propagandy Komitetu Wojewódzkiego PZPR tow. Pijanowski. Po referatach nastąpiła ocena przywiezionych przez niektórych redaktorów gazetek ściennych, po czym wywiązała się ożywiona dyskusja, w czasie której redaktorzy gazetek ściennych, mówili o doświadczeniach swej dotychczasowej pracy.

Na zakończenie obrad zebrani zobowiązali się do systematycznego wydawania gazetek, przynajmniej raz na dwa tygodnie.

TEATR

PAŃSTWOWY TEATR
WOJSKA POLSKIEGO
w Łodzi ul. Jaracza 27

Dziś o godz. 19.15 komedia
najwybitniejszego dramaturga
hiszpańskiego Lope de
Vega pt.: „PIES OGRODNI-
KA“.

TEATR „OSA“
Traugutta 1 tel. 272-70
Codziennie godz. 19.30 „Rycerz
Szalony“ z A. Dymasz.

PAŃSTWOWY TEATR
POWSZECHNY
w Łodzi ul. 11-go Listopada 21
Dziś i dni następne o godz. 19.15
„Dwa Teatry“ J. Szanawskiego.

TEATR KAMERALNY
DOMU ŻOŁNIERZA
Daszyńskiego 34.

Dziś i codziennie o godz. 19.15
sztuka Stewarta „GWIAZDA
STEVENSONA“.

TEATR „MELODRAM“
ul. Traugutta 18
(Gmach OKZZ.)

Dziś teatr nieczynny z powodu
akademii.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ
„LUTNIA“
Piotrkowska 243

Codziennie o godz. 19.15 „BA-
RON CYGANSKI“ operetka w 3-ach
aktach.

ROBOTNICZE TOWARZYSTWO
PRZYJACIÓŁ DZIECI - TEATR
LALEK „PINOKIO“

Nawrót 27

Codziennie oprócz poniedziałków
o godz. 9.30 „Czarodziejski kalosz“

TEATR LALEK „ARLEKIN“
Łódź, ul. Piotrkowska 150 tel. 258-99

Codziennie prócz poniedziałków
o godzinie 17-tej „KOŁOROWE
PIOSENKI“ Franta. W niedzielę
i święta dwa widowiska o 15-tej
i 17-tej Kasa czynna od godziny
10-tej.

CYRK NR 2
codziennie o godz. 19.15 soboty
2 przedstawienia - niedziela 3
przedstawienia.
Wielkie widowisko atrakcji.

kina

ADRIA — „Dzwonnik z Notre Da-
me“.

BALTYK — Kino nieczynne z po-
wodu remontu

BAJKA — „Casablanka“.

GDYNIA — Program Aktualności
Kraj i Zagr. Nr 17

HEL (dla młod.) — „Dziubars“

MUZA — „Timur i Jego Drużyna“

POLONIA — „Cezar i Kleopatra“.

PRZEDWIOSNIE — „Wielka Na-
groda“

ROBOTNIK — „Cztery Serca“.

ROMA — „SŁUBY KAWALER-
SKIE“.

REKORD — „Nikt nie wie“
dla młodzieży godz. 16, niedz.
14.00

STYLOWY — 1-szy seans dla mło-
dzieży „Aleksander Matrosow“
dla dorosłych „Niecierpliwość
Serca“

ŚWIT — „Daleka Droga“

TATRY — „Gilda“

TECZA — „Rzym Miasto Otwa-
rte“

WISLA — „Cezar i Kleopatra“.

WŁÓKNIARZ — „Krwawa Wen-
detta“

WOLNOŚĆ — „Opowieść o Praw-
dziwym Człowieku“.

ZACHĘTA — „Czwarty Perys-
kop“

Teodor Dreiser

106

Tragedia Amerykańska

— Nie... nie tak już długo — mówił ciągle Clyde ze zde-
nerwowaniem i zawstydzoną miną. Myślał, że wszyscy go
słuchają, wszyscy będą o tym wiedzieć — matka jego...
Sondra... cała ludność Stanów Zjednoczonych... wszyscy to
przeczytają... Miał te pytania przed sobą od kilku tygodni
i zapytywał Jephsona, na co mu się przydadzą. A Jephson
odpowiadał: — Będzie to wielki efekt. Im mocniej wstrzą-
śniemy nimi istotnymi faktami twojego życia i obrazami tu-
tejszego społeczeństwa, tym łatwiej zyskamy dla ciebie
więcej wyrozumiałości. Zresztą nie lam sobie nad tym głó-
wy. Gdy przyjdzie czas, odpowiadaj tak, jak ci mówię, a
nam zostaw resztę.

Włec teraz mówię:

— Od chwili, gdy poznałem pannę X, nie dbałem już o
Robertę tak jak dawniej i starałem się rzadziej u niej by-
wać... okazało się jednak nie długo potem, że była w po-
ważnym stanie i... wtedy...

— Mhm. I co wtedy? Kiedy to było?

— W drugiej połowie stycznia tego roku.

— Więc, gdy to się stało, czy oskarżony nie sądził, że
jego obowiązkiem jest ożenić się z nią?

SPORT

Imponująca lista zgłoszeń do XX indywidualnych mistrzostw Polski w boksie

W jubileuszowych XX indywidualnych mistrzostwach Polski
we Wrocławiu startować będą:

W. musza: Kasprzak, Przybyło-
wicz (Wrocław), Szprengel (Cze-
stochowa), Biedarkiewicz (Szczeci-
n), Woźniak (Poznań), Smoczek,
Guinowski (Śląsk), Nowicki (Pomo-
rze), Patora (Warszawa), Listowski
(Olsztyn), Mikołajczewski (Gdańsk)
i Kamiński (Łódź).

W. kogucia: Kasiński (Wro-
claw), Baran (Lublin), Wierzbicki
(Szczecin), Marcyś (Częstochowa),
Michalski (Olsztyn), Wojtyśiak
(Kraków), Jędraszek (Poznań), Przy-
bylski (Pomorze), Tyrczyński (War-
szawa), Guzy, Grzywacz (Śląsk),
Czarnecki (Łódź), Klein (Gdańsk),
Czajkowski (Wrocław).

W. piorkowa: Sobko (Wrocław),
Sieradzan (Warszawa), Kruza (Po-
morze), Matloch (Śląsk), Gromala
(Kraków), Zazdrościński (Olsztyn),
Pankę, (Poznań), Moźdzynski
(Szczecin), Łatkowski (Częstocho-
wa), Czarnecki (Łódź), Antkiewicz
(Gdańsk) i Gołyński (Gdańsk).

W. lekka: Waluga (Wrocław),
Leszczykowski (Olsztyn), Szukiel-
rek (Poznań), Czortek (Warszawa),
Krawczyk (Śląsk), Baranowski (Po-
morze), Sadowski (Szczecin), Ku-
dacki (Gdańsk), Maciejczyk
(Łódź).

W. półśrednia: Sztolc (Wrocław),
Zielinski (Lublin), Trzeplisz (Cze-
stochowa), Rynkowski (Szczecin),
Ratajczak (Poznań), Sznajder
(Śląsk), Kwaśniewski (Warszawa),
Polankiewicz (Pomorze), Bala (Kra-
ków), Chychła i Musiał (Gdańsk),
Olejnik (Łódź).

W. średnia: Domański (Wro-
claw), Matula (Kraków), Wilczek,
Zagórski, Kolczyński (Warszawa),
Nowara (Śląsk), Baran (Często-
chowa).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

W. ciężka: Kłimecki (Wrocław),
Stec (Warszawa), Zmorzyński (Po-
morze), Szczypiński (Śląsk), Ja-
drzyk (Poznań), Rutkowski (Szczeci-
n), Ryś (Kraków), Białkowski
(Gdańsk), Niewadził i Jaskółta
(Łódź).

Sportowcy ŁKS Włókniarz w pochodzie 1-go Maja

Zarząd ŁKS — Włókniarz —
podaje do wiadomości wszyst-
kich członków Klubu, że zbiórka
w dniu Święta Pracy 1-go Maja
została wyznaczona o godz. 6.45
na stadionie przy Al. Unii 2. Kie-
rownicy poszczególnych sekcji do-
pilnują pod osobistą odpowiedzial-
nością, ażeby Klub nasz godnie
i licznie był reprezentowany w
Pochodzie 1-Majowym.

Równocześnie powiadamia się
członków Klubu, że na podstawie
zarządzenia WUKF z dn. 14 bm.

Dział oficjalny ŁOZPN

Komunikat WG i D Nr 15

1. Karze się niżej wyszczególnio-
nych zawodników:

a) Szymańskiego Leona z KS Bo-
ruta w Zgierz 4-tyg. dyskwalifi-
kacją od dnia 25. 4. do 22. 5. 49 r.
z zawieszeniem na 6 miesięcy tj.
do dnia 24. 10. 49 r. za przewinienia
na zawodach o mistrzostwo w dniu
18. 4. 49 r.

b) Bzikota Stefana z ZSK Łódź
4-tyg. dyskwalifikacją od dnia 25
4. do 22. 5. 49 r. z zawieszeniem
na 6 miesięcy tj. do dnia 24. 10.
49 r. za przewinienia na zawodach
o mistrzostwo w dniu 18. 4. 49 r.

c) Morawskiego Henryka z KS.
Mechanik Pabianice 2-tyg. dyskwa-
likacją od dnia 25. 4. do 8. 5. 49 r.
z zawieszeniem na 6 miesięcy tj.
do dnia 24. 10. 49 r. za przewinienie
na zawodach w dniu 18. 4. 49 r.

d) Wzywa się na posiedzenie WG
i D w dniu 4. 5. 49 r. o godz. 19

Dział oficjalny ŁOZB

Komunikat Wydziału Sportowego Nr 35

1. Mistrzostwa indywidualne ju-
niorsów odbędą się 18, 19, 20 i 21
V. 49 r. Zgłoszenia prosimy skła-
dać do dnia 16. V. 49 r.

2. Wyznacza się ponowny ter-
min meczu o mistrzostwo rezerw
Kl. A ŁKS Włókniarz — Concor-
dia, Piotrków, na dzień 7. V. 49
r. Poprzedni termin został anulowa-
ny w celu uniknięcia szkodzi-
wej konkurencji między klubami,
rozgrywania zawodów równoległe.

3. Przypomina się klubom obo-
wiązek przestrzegania u zawod-
ników odpowiedniej długości włos-
ów. Uzasadnienie powyższego za-
rządzenia jest błędne. Zawodnicy,
którzy nie zastosują się do po-
wyższego będą musieli zrezygnować
z walki. Obowiązek ten bę-
dzie przestrzegany w całej rozcią-
głości w odbywającym się Pier-
wszym Kroku Bokserskim.

4. Karze się WZKS DKS Alek-
sandrów za opóźnione zawody w
dniu 24. IV 49 r. grzywną zł. 1000
płatną w terminie 7 dni od daty
ukazania się komunikatu.

Sekretarz WS (—) J. Szuwalski

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Przewodniczący WS (—) M. Tył

Uwaga Sportowcy!

Jutro Akademia 1-Majowa w lokalu Klubu Związkowca - Zrywu

W piątek 29 bm. Związkowiec — Zryw organizuje dla swych
członków i sympatyków uroczystą akademię z okazji Świę-
ta 1 Maja.

Program Akademii składać się będzie z części oficjalnej i
widowskiej. W części oficjalnej zostanie wygłoszony re-
ferat, po którym przewidziana jest dyskusja, później omówione
zostaną sprawy związane z pochodem i zawodami sportowymi
w dniu 1 Maja. Na zakończenie zaś wyświetlony zostanie je-
den z ciekawszych filmów, jakie oglądaliśmy na ekranach łód-
kich.

Powyższa Akademia odbędzie się w lokalu klubowym przy
ul. Pogonowskiego 82. Początek o godz. 18.

Na Akademii nie powinno zabraknąć ani jednego działacza
i ani jednego zawodnika!

Jak żegnano naszych kolarzy wyjeżdżających do Pragi na trasie Koluszk — Zebrzydowice

Na wszystkich stacjach, przez
które przejeżdżał pociąg
z naszymi reprezentantami, zjawili
się delegacje związków młodzieżo-
wych i zawodowych z orkiestrami
i transparentami. Wszędzie żegna-
no kolarzy, życząc im powtórzenia
sukcesów z poprzednich lat.

KOLUSZKI (tel. wł.). Okręgowy
Związek Kolarski w Łodzi i Łódz-
ki Komitet Etapowy Wyścigu P-
W zorganizowały na stacji kolej-
owej w Koluszkach uroczyste po-
żegnanie kolarzy polskich: Wzięły
w niej udział miejscowe organizacje
oraz młodzież szkolna. Z Łodzi
przybyły delegacje związków spor-
towych.

PIOTRKÓW TRYB. (tel. wł.).
Nie tylko sportowcy Piotrkowa, ale
również organizacje polityczne, za-
wodowe i społeczne żegnały wczoraj
na dworcu kolejowym kolarzy
polskich, jadących do Pragi. Or-
kiestra wojskowa i kolejowa om-
dlały delegację społeczeństwa piotrk-
owskiego ustawili się na peronie w
oczekiwaniu na pociąg praski. Na
dworcu przybyli również prze-
zydent miasta i starosta powiatowy.

CZĘSTOCHOWA (tel. wł.). —
Podana w prasie wiadomość o pna-
jeździe w dniu wczorajszym przez
Częstochowę ekipy kolarzy pol-
skich z Warszawy na wyścig,
zmobilizowała młodzież szkolną,
która pragnęła pożegnać kolarzy.
Obrzynała masę młodzieży wszyst-
kich szkół częstochowskich z to-
warami oraz własną orkiestrą
szkolną, wypełniła peron dworca
częstochowskiego, na który przy-
byli poza tym przedstawiciele
władz, partii oraz organizacji za-
wodowych.

KATOWICE (tel. wł.). O godz.
20.30 pociąg pędzący Warszawa
— Praga, wiozący polskich kolar-
zy do Pragi, powitała zebrana
na dworcu przeszło 1.000 osób
licząca rzesza publiczności.

W chwili przyjazdu pociągu
orkiestra straży pożarnej z Kato-
wic odegrała „Międzynarodówkę“,
po czym krótkie przemówienie wy-
głosił do polskich kolarzy prze-
zydent miasta tow. Willner.

ZEBRZYDOWICE (tel. wł.). —
Również ludność Zebrzydowic —
mimo późnego wieczoru — zjawila
się tłumnie na dworcu kolejowym.
Owacyjnie przyjęto kolarzy, wzna-
sząc na ich cześć okrzyki. Kiero-
wnikom polskiej ekipy wręczono
kwiaty.

REKORD Dumbadze
zatwierdzony

MOSKWA (Obsl. wł.). Międzyna-
rodowa Amatorska Federacja Lek-
koatletyczna zawiadomiła Wszechni-
czny Związek Komitet do Spraw Kul-
tury Fizycznej i Sportu przy Ra-
dzie Ministrów ZSRR, że wynik
— 53,25 m. w rzucie dyskiem, u-
zyskany przez lekkoatletkę radziec-
ką — Dumbadze, został oficjalnie
uznany i zarejestrowany, jako re-
kord światowy. Rekordowy rzut u-
zyskała Dumbadze na jubileusz-
owej Spartakiadzie „Dynamo“ w
Moskwie 8 sierpnia ubiegłego ro-
ku.

REKORD Dumbadze
zatwierdzony

MOSKWA (Obsl. wł.). Międzyna-
rodowa Amatorska Federacja Lek-
koatletyczna zawiadomiła Wszechni-
czny Związek Komitet do Spraw Kul-
tury Fizycznej i Sportu przy Ra-
dzie Ministrów ZSRR, że wynik
— 53,25 m. w rzucie dyskiem, u-
zyskany przez lekkoatletkę radziec-
ką — Dumbadze, został oficjalnie
uznany i zarejestrowany, jako re-
kord światowy. Rekordowy rzut u-
zyskała Dumbadze na jubileusz-
owej Spartakiadzie „Dynamo“ w
Moskwie 8 sierpnia ubiegłego ro-
ku.

REKORD Dumbadze
zatwierdzony